

Sygn. akt II Ka 473/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce II Wydział Karny

w składzie

Przewodniczący: SSO Anna Łaszcznych

Sędziowie: SSO Ryszard Warda

SSO Marek Konrad (spr.)

Protokolant: Ewa Pędzich

przy udziale Prokuratora: Adama Kolbusa

po rozpoznaniu w dniu: 21.12.2016r.

sprawy: **M. K. (1) i inn.**

oskarżonych o popełnienie czynu z art. 254§1kk w zw. z art. 57a§1kk

z powodu apelacji: Prokuratora Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście Północ i obrońcy oskarżonych P. K. (1) i P. K. (2)

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrowi Mazowieckiej z dnia 29.02.2016r. w sprawie IIK 75/15

orzeka:

I. uchyla zaskarżony wyrok w części – to jest w odniesieniu do oskarżonych M. K. (1), P. K. (3), K. K. (1), K. K. (2), M. K. (2), M. K. (3), A. K., J. L., P. L. (1), P. L. (2) i A. L. i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Ostrowi Mazowieckiej do ponownego rozpoznania,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia oskarżonych P. K. (1) i P. K. (2) od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt IIKa 473/16

UZASADNIENIE

M. K. (1), P. K. (3), K. K. (1), K. K. (2), P. K. (1), P. K. (2), M. K. (2), M. K. (3), M. K. (4), A. K., D. K., J. L., P. L. (1), P. L. (2) i A. L. zostali oskarżeni o to, że:

W dniu 2 września 2008r. w W. brali czynny udział w zbiegowisku kibiców klubu piłkarskiego „ (...)” przed odbywającym się w w/w dniu meczem piłkarskim na S. (...) przy ul. (...) wiedząc, że uczestnicy przedmiotowego zbiegowiska wspólnymi siłami dopuszczają się gwałtownego zamachu na osoby w postaci interweniujących funkcjonariuszy Policji oraz na mienie w postaci samochodów, przy czym czynu tego dopuścili się działając publicznie i bez powodu okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego

Tj. o popełnienie czynu z art. 254§1kk w zw. z art. 57a§1kk.

Sąd Rejonowy w Ostrowi Mazowieckiej, wyrokiem z dnia 29.02.2016r. w sprawie IIK 75/15 oskarżonych: D. K., M. K. (4), P. K. (1) i P. K. (2) uznał za winnych popełnienia zarzucanego im czynu i na podstawie art. 254§1kk w zw. z art. 57a§1kk skazał ich i na podstawie art. 254§1kk w zw. z art. 57a§1kk w zw. z art. 37a kk wymierzył im kary grzywny po 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10zł,

Jednocześnie oskarżonych: M. K. (1), P. K. (3), K. K. (1), K. K. (2), M. K. (2), M. K. (3), A. K., J. L., P. L. (1), P. L. (2) i A. L. od popełnienia zarzucanego im czynu uniewinnił.

Rozstrzygnął także o kosztach sądowych tym opłacie.

Apelację od powyżej opisanego wyroku wnieśli Prokurator Prokuratury Rejonowej (...) w W. oraz obrońca oskarżonych: P. K. (2) i P. K. (1).

Prokurator Prokuratury Rejonowej (...) w W. wyrok zaskarżając na niekorzyść oskarżonych: M. K. (1), P. K. (3), K. K. (1), K. K. (2), M. K. (2), M. K. (3), A. K., J. L., P. L. (1), P. L. (2) i A. L. wyrokowi zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść tego orzeczenia a polegający na stwierdzeniu, że oskarżeni swoją obecnością w tłumie nie wypełniali znamienia „bycia w zbiegowisku”, że uczestnicy zbiegowiska nie dopuszczali się gwałtownych zamachów oraz że nie wykazano, aby uczestnicy brali wtedy w nim czynny udział co skutkowało uniewinnieniem oskarżonych.

W konkluzji apelacji ten ze skarżących wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ostrowi Mazowieckiej.

Obrońca oskarżonych P. K. (2) i P. K. (1) w swoich apelacjach wyrok zaskarżył na korzyść oskarżonych i wyrokowi zarzucił:

- w odniesieniu do oskarżonego P. K. (2):

1. obrazę przepisu prawa materialnego – art. 254§1kk wskutek błędnej wykładni znamienia czynu w postaci zbiegowiska publicznego przez uznanie, na podstawie prawidłowo ocenionego w tym zakresie ogólnego przebiegu zdarzeń, że grupa kibiców objęta wbrew swej woli kordonem Policji wypełnia znamiona zbiegowiska

2. mającą istotny wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania przez dokonanie sprzecznej z dyrektywami art. 7kpk dowolnej oceny zeznań świadka K. S., w ten sposób, że miałyby one dowodzić agresywnego zachowania oskarżonego,

i w konsekwencji

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia przejawiający się w bezpodstawnym ustaleniu, że oskarżony P. K. (2) został zatrzymany z uwagi na swoje agresywne zachowanie.

W odniesieniu do tego z oskarżonych wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonego P. K. (2) od popełnienia zarzucanego mu czynu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji.

-odnośnie oskarżonego P. K. (1) wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego – art. 254§1kk poprzez błędną wykładnię znamienia czynu w postaci zbiegowiska, poprzez uznanie, na podstawie prawidłowo ocenionego w tym zakresie ogólnego przebiegu zdarzeń, że grupa kibiców objęta wbrew swej woli kordonem Policji wypełnia znamiona zbiegowiska

2. obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia przez dokonanie sprzecznej z dyrektywami art. 7kpk dowolnej oceny zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonych, jak również protokołów oględzin nagrań, która spowodowała błędne ustalenie, że swoim zachowaniem oskarżony P. K. (1) wypełnił znamiona zarzucanego mu czynu

W konkluzji apelacji – w odniesieniu do tego z oskarżonych, wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonego P. K. (2) od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd zważył co następuje:

W ocenie Sądu Okręgowego z wniesionych apelacji na uwzględnienie zasługuje apelacja Prokuratora Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście Północ w Warszawie i jej złożenie, skutkowało uchycieniem zaskarżonego orzeczenia –w zakresie wskazanym w treści apelacji – to jest w odniesieniu do imiennie wskazanych oskarżonych.

Sąd uznał bowiem – mając na uwadze treść środka odwoławczego - stwierdzenie, iż oskarżyciel wnosi o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości za omyłkę pisarską, skoro wymienił imiennie tych oskarżonych w odniesieniu do których środek odwoławczy wniósł, a co do których zapadł wyrok uniewinniający.

Analizując sprawę niniejszą Sąd podzielił bowiem argumentację zawartą w treści apelacji wniesionej przez Prokuratora.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dokonał błędnej oceny zachowania oskarżonych – uniewinnionych od popełnienia zarzucanych im czynów, w kontekście stawianego im zarzutu.

Uzasadnienie - w zakresie uniewinnionych oskarżonych, zasadniczo nie odnosi się do treści zarzutu stawianego oskarżonym a zasadniczo do tego czy byli oni w trakcie zdarzenia agresywni czy też nie przejawiali zachowań agresywnych.

Z treści uzasadnienia można wyciągnąć wniosek, iż podstawą zawartego w wyroku określonego rozstrzygnięcia co do poszczególnych oskarżonych, było faktycznie to, czy dany oskarżony przejawiał jakieś akty agresji – w szczególności względem Policjantów.

Ten z oskarżonych, który takowe zachowania przejawiał został skazany, który zaś nie – został uniewinniony od stawianego mu zarzutu.

Sąd Rejonowy uznał, iż skoro brak jest dowodów na agresywne zachowania części oskarżonych, a uczestniczyli oni jedynie w zdarzenia wyłącznie jako kibice chcący obejrzeć mecz – nie popełnili zarzucanego im czynu.

Sąd Okręgowy oczywiście w pełni aprobuje tezę Sądu Najwyższego zawartą w wyroku z dnia 22.04.1983r., wskazaną w uzasadnieniu Sądu Rejonowego, a dotyczącą przypadkowego przechodnia, niesolidaryzującego się z działaniem zbiegowiska, którego oczywiście za sprawcę czynu z art. 254§1kk uznać nie można.

Jednakże po pierwsze, zdaniem Sądu Okręgowego teza ta nie może znaleźć zastosowania w sprawie niniejszej a po drugie – jeżeli Sąd Rejonowy powołuje się na ową tezę, winien wykazać również, dlaczego określone osoby spośród oskarżonych uznał jako takie właśnie - zupełnie przypadkowe osoby.

Jest to istotne tym bardziej, iż wszyscy oskarżeni uczestniczyli – jak to wynika z materiału dowodowego – w marszu kibiców od samego początku, mając w jego trakcie – przynajmniej w początkowej fazie - możliwość wyjścia spośród osób maszerujących. Żaden z oskarżonych tego nie uczynił, kontynuując marsz a następnie nawet bieg, na stadion Polonii.

Poza jakąkolwiek wątpliwością jest to, iż przedmiotem ochrony art. 254kk jest porządek publiczny. Ubocznymi zaś – życie i zdrowie człowieka oraz mienie. Zbiegowiskiem jest zaś „tłum” ludzi, przechodniów, którzy się zbiegli, zesłi z różnych stron.

Jednocześnie branie czynnego udziału w zbiegowisku oznacza, że uczestnik nie ogranicza się do obserwowania zdarzenia, nie jest biernym widzem, lecz psychicznie i fizycznie włącza się z zdarzenie. Jednocześnie nie musi on sam dokonywać zamachu na osobę lub mienie, wystarczy, że ma świadomość że dopuszczają się tego inne osoby biorące udział w zbiegowisku. Uczestnictwo w zbiegowisku może polegać na np. bicie braw, zachęcanie okrzykami innych osób do określonego zachowania, głośne wyrażania aprobaty dla ich zachowania.

Odnosząc powyższe wskazania na grunt niniejszej, konkretnej sprawy, Sąd Rejonowy powinien wskazać i rozważyć powyższe aspekty uczestnictwa konkretnych, zindywidualizowanych oskarżonych w zbiegowisku.

Słusznie także podnosi Prokurator, iż ocena zachowania oskarżonych nie może być oderwana od całokształtu zdarzeń poprzedzających zebranie kibiców oraz przebiegu samego marszu – w kontekście zachowania jego członków. Jednocześnie analiza ta ma dotyczyć treści zarzutu, nie zaś w zasadniczej części dotyczyć wyłącznie przejawów agresji poszczególnych osób względem Policjantów czy rzeczy.

Sąd analizując sprawę, winien rozważyć sposób zebrania się kibiców, przeanalizować cel w jakim mieli oni udać się na stadion Polonii w kontekście możliwości uzyskania biletów na mecz, jak również okoliczności towarzyszące samemu przemarszowi kibiców – np. rozpoczęcie biegu przez kibiców.

Te właśnie okoliczności skutkować będą możliwością uznania winy – bądź przy uznaniu, że dana osoba znalazła się w marszu zupełnie przypadkowo – uniewinnieniem - oskarżonych, nie zaś sama agresywna postawa wobec Policjantów.

Takiej analizy zdarzeń – zarówno poprzedzających sam marsz a także przebiegu samego marszu z jego fazami, zachowaniem kibiców - wulgarne śpiewy, bieg, brak w uzasadnieniu Sądu Rejonowego.

Te zaś okoliczności mogą określać byt przestępstwa z art. 254§1kk.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie dowodowe pod kątem zarzucanego oskarżonym czynu. Poczyni starania – posiłkując się dowodami także w postaci wiadomości tekstowych i innymi, które towarzyszyły organizowaniu marszu, dotyczące ustalenia celu, w jakim kibice udali się na stadion Polonii.

Przeanalizuje także zachowanie uczestników marszu w poszczególnych jego fazach, od momentu zebrania się kibiców do momentu otoczenia ich przez kordon Policji, odnosząc się w szczególności do istnienia – bądź nie -możliwości wyjścia poza marsz konkretnych osób, i w którym momencie w istocie ta możliwość wyjścia się zakończyła.

Wszystkie powyższe ustalenia Sąd odniesie do treści zarzutu stawianego oskarżonym.

Po wydaniu wyroku Sąd – w razie złożenia wniosku w tym zakresie, sporządzi uzasadnienie zgodnie z wymogami art. 424kpk, odnosząc się w szczególności do kwalifikacji prawnej ewentualnie przypisanych przestępstw określonym oskarżonym.

Odnosnie apelacji obrońcy oskarżonych, stwierdzić należy, iż są one niezasadne a podnoszone w nich zarzuty i argumentacja zawarta na ich poparcie nie zasługiwała na aprobatę.

W ocenie Sądu – pomimo pewnych nieścisłości w zakresie ustaleń udziału oskarżonych w przedmiotowym zbiegowisku – podobnie jak w przypadku oskarżonych uniewinnionych Sąd Rejonowy skupił się jedynie na przejawach agresywnego zachowania oskarżonych P. K. (1) i P. K. (2), to zdaniem Sądu Okręgowego ustalenia te wraz z innymi dowodami świadczącymi o udziale tych oskarżonych w zbiegowisku, dają podstawę do uznania, iż wyrok skazujący tychże oskarżonych jest uzasadniony.

Skarżący zadaje się bowiem nie dostrzegać – podnosząc zarzut naruszenia prawa materialnego, iż obaj oskarżeni czynnie uczestniczyli w przedmiotowym zbiegowisku.

Pomimo możliwości nie opuścili marszu kibiców a co więcej oskarżeni ci przejawiali zachowania agresywne.

Sąd nie dopatrzył się, w tym zakresie, błędu Sądu Rejonowego polegającego na naruszeniu art. 7kpk.

Podnieść bowiem należy, iż zdarzenia będące przedmiotem niniejszego postępowania, miały miejsce w roku 2008. Oczywistym jest, iż świadkowie – nawet zważywszy na ilość obowiązków służbowych, nie pamiętali w dniu rozprawy dokładnie co się wydarzyło 2 września 2008r. Sąd Rejonowy słusznie odniósł się zatem w swoich ustaleniach do treści zeznań składanych w postępowaniu przygotowawczym a te wydają się jasne i precyzyjne.

Niezależnie od ich treści, wyrok Sądu Rejonowego skazujący oskarżonych K. i K. jest wyrokiem słusznym. Słusznym dlatego, iż zdaniem Sądu Okręgowego oskarżeni ci uczestniczyli w dniu 2 września 2008r. w zbiegowisku w rozumieniu art. 254kk. Oskarżeni doskonale wiedzieli o celu w jakim organizowany był przemarsz kibiców, utożsamiali się z maszerującymi, nie opuścili marszu widząc oznaki agresji.

W postępowaniu Sądu Rejonowego w żadnej mierze nie można dostrzec – w zakresie skazania obu oskarżonych – naruszenia art. 7kpk. Rozważania Sądu Rejonowego spełniają wymogi zawarte w tymże przepisie a wnioski jakie w zakresie sprawstwa oskarżonych wciągnął Sąd I instancji są w pełni prawidłowe.

Tym samym, przeprowadzając prawidłową ocenę dowodów w sprawie, Sąd Rejonowy nie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia a apelacje w tym zakresie są niezasadne.

Mając powyższe względy na uwadze orzeczono jak w sentencji.